

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 95.

Ottende Session.

30te Møde.

Løverdagen den 17de Januar.

(Fortf.)

Ordførelsen (fortsat): Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 1ste Valgkreds (B. Nørgaard) talte, som om her var Spørgsmaal om at fratage Bondehøjskolerne Noget (B. Nørgaard: Neil). Jo, der er her stillet et Forslag til en Bevilling paa 5000 Rd., men som vel at bemærke endnu ikke er bevilget, men det ærede Medlem, som talte for det stillede Udringsforslag, bestræbte disse 5000 Rd., som om man allerede havde dem, og nu vilde fratage Bondehøjskolerne dem. Man bebrejder Thinget, at det er saa karrigt paa en yderligere Bevilling, men det er dog virkelig en underlig Maade at betragte Sagen paa. Naar det ikke er oplyst, at en Bondehøjskole ikke har faaet, hvad den har ønsket, saa skjønner jeg ikke, at der er Grund til at give en yderligere Bevilling, og det saameget mindre, som den ærede Minister har sagt: Jeg tager det paa mit Ansvar at bevilge Mere enten til nye eller til de gamle Bondehøjskoler, dersom jeg anseer det for fornødent, hvorved det forekommer mig, at Sagen staaer saa godt, som man kan forlange, idet der er Udset til, at der for Bondehøjskolerne kan blive gjort, hvad man med Billighed kan fordrø; men det er uklogt, ikke finantstelt rigtig — og det er væsentligt fra den Side, jeg tager Sagen, — at bevilge til Ministeren en Sum, som man ikke veed, om han vil eller kan bruge.

J. Jørgensen: Da jeg anseer de tidt omtalte Bondehøjskoler for at være af særdeles Bigtighed med Hensyn til Bondestandens Oplysning og Dannelse, saa kan jeg ikke Andet end paa det Allervarmeste anbefale det her foreliggende Forslag, at de 5000 Rd. forhøies til 10,000 Rd. Man har vel sagt, at det var overflødigt, efterat man havde faaet Ministerens Udtalelse for, at, dersom der skulde behøves flere Penge til Bondehøjskoler, vilde han tilskyde flere Penge dertil, men jeg vil dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dette dog maaskee er noget tvivlsomt. Naar der nemlig til Ministeren kommer en Begjæring om flere Penge, og saadanne ikke ere bevilgede, kan det dog være, at han vil krumpe sig for at lade vedkommende Skoler faae noget Tilskud. Jeg seer heller ikke, at det kan forvolde den allermindste Skade, om den foreslaede Sum blev bevilget, da Ministeren jo paa ingen Maade er forpligtet til at udbetale Pengene, medmindre han skulde skjønne, at der var Brug for dem, og jeg mener netop, at der kan blive Brug for dem, forsaavidt man sætter den Priis paa Bondehøjskoler, som jeg gjør. Jeg har nemlig haft Leilighed til at gjøre mig bekendt med flere af disse Bondehøjskoler, og jeg maa udtale det som min Overbeviisning, at de have virket meget heldbringende med Hensyn til Udbredelse af Oplysning og Dannelse blandt Bondestanden. Hvad jeg navnlig troer at burde fremhæve som et Fortrin ved Underviisningen i Bondehøjskolerne, det er, at man der har søgt at meddele Eleverne saadanne Kundskaber, at de kunne være Eleverne til Gavn og Nytte i de virkelige Liv, i det praktiske Liv, samt at indprænte dem den Tanke, at, selv om de tilegn